

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ АРХЕОЛОГІЇ**

ЗАТВЕРДЖЕНО
Вченою радою
Інституту археології НАН
України
протокол № 6
від « 15 » червня 2017 року

Голова вченої ради
Інституту археології НАН
України, член-кореспондент
НАН України

В.П. Чабай

**ПРАВИЛА ПРИЙОМУ ДО АСПІРАНТУРИ
Інституту археології НАН України**

Вступ.

Правила прийому до Інституту археології НАН України (далі - Правила прийому) затверджені Вченою радою та регламентують прийом на навчання для здобуття ступеня доктора філософії.

Нормативні акти та документи, що регулюють процес вступу та є основою для укладання Правил прийому:

Порядок підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах), затверджений Постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 року № 261;

1. Загальні положення.

1.1. Відповідно до ст. 44 Закону України «Про вищу освіту» Інститут археології НАН України (далі Інститут) оголошує прийом на навчання для здобуття ступеня доктора філософії на конкурсній основі відповідно до ліцензійного обсягу за спеціальністю 032 «Історія та археологія».

1.2. Підготовка здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії здійснюється:

- в аспірантурі Інституту за стаціонарною (денною) або заочною формою здобуття вищої освіти за державним замовленням або за рахунок коштів фізичних і юридичних осіб у межах ліцензійного обсягу;

- поза аспірантурою для осіб, які провадять наукову, науково-технічну або науково-педагогічну діяльність за основним місцем роботи в Інституті, у межах ліцензійного обсягу.

1.3. Усі особи, які здобувають ступінь доктора філософії в Інституті, мають рівні права та обов'язки.

1.4. Термін підготовки доктора філософії в аспірантурі незалежно від форми здобуття освіти та поза аспірантурою становить 4 роки.

2. Вимоги до рівня освіти вступників.

2.1. До аспірантури для здобуття ступеня доктора філософії на конкурсній основі приймаються особи, які здобули ступінь магістра (освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста) - 7 рівень НРК (далі - НРК7).

2.2. Прийом до аспірантури на основі НРК7 для здобуття ступеня доктора філософії здійснюється за результатами вступних випробувань.

2.3. Не допускається одночасне навчання за двома чи більше спеціальностями (освітніми програмами, рівнями, ступенями, формами здобуття освіти) коштом державного або місцевого бюджетів.

3. Організація роботи приймальної комісії.

3.1. Організація прийому вступників до аспірантури та здобувачів ступеня доктора філософії здійснюється приймальною комісією Інституту, яка затверджується наказом директора Інституту

3.2. Приймальна комісія працює за адресою: м. Київ - 04210, проспект Володимира Івасюка, 12, 10 поверх. Інститут археології.

Графік роботи:

прийом відвідувачів у вівторок та четвер з 11.00 до 16.00 (без перерви) за попереднім дзвінком. Інформація для довідок: тел.: +380 44 418 27 75;

Розклад вступних випробувань до аспірантури Інституту затверджується наказом директора і доводиться до відома вступників не пізніше, ніж за три дні до початку прийому заяв та документів для вступу на навчання до аспірантури чи поза аспірантурою.

4. Фінансування підготовки фахівців

на здобуття ступеня доктора наук та доктора філософії.

4.1. Підготовка осіб в аспірантурі здійснюється:

- за рахунок коштів державного бюджету (державне замовлення) - стаціонарна (денна) форма навчання;
- за рахунок коштів фізичних та/або юридичних осіб на умовах договору - заочна форма навчання.

Прийом на навчання громадян України за денною формою здобуття вищої освіти для здобуття ступеня доктора філософії здійснюється виключно за державним замовленням.

4.2. Вартість підготовки докторів філософії в аспірантурі Інституту за рахунок коштів фізичних та/або юридичних осіб встановлюється відповідно до розрахункової вартості та затверджується Наказом директора Інституту.

4.3. Здобувачі ступеня доктора філософії поза аспірантурою (співробітники Інституту) отримують третій рівень вищої освіти за рахунок Інституту.

4.4. Громадяни України, які не завершили навчання за державним або регіональним замовленням для здобуття ступеня доктора філософії, мають право повторного вступу для безоплатного здобуття вищої освіти в Інституті за тим самим ступенем освіти за умови відшкодування до державного або місцевого бюджету коштів, витрачених на оплату послуг з підготовки фахівців, відповідно до законодавства.

5. Графік подання заяв і документів та складання вступних випробувань.

Вступ до аспірантури. здійснюється один раз на рік.

Подання заяв і документів вступниками до аспірантури та здобувачами ступеня доктора філософії, вступні випробування, конкурсний відбір і зарахування на навчання здійснюються щорічно у такі терміни:

Подання заяв і документів до аспірантури	1 -12 вересня
Подання заяв на проведення Інститутом співбесід замість ЄВІ у випадках, передбачених Правилами прийому	1 - 12 вересня.
Терміни проведення вступних випробувань до аспірантури	16 - 20 вересня
Оприлюднення рейтингового списку вступників, рекомендованих до зарахування за кошти державного бюджету	26 вересня
Виконання вимог до зарахування вступниками на місця державного замовлення	27 вересня - 28 вересня
Виконання вимог до зарахування вступниками за кошти фізичних та/або юридичних осіб	до 10 жовтня
Терміни зарахування до аспірантури	до 30 вересня (за держзамовленням), до 20 жовтня (за рахунок коштів фізичних/ юридичних осіб).

6. Порядок прийому заяв і документів для вступу на здобуття ступеня доктора філософії.

6.1. Для участі в конкурсі до аспірантури подаються такі документи:

Обов'язкові:

- Заява на ім'я директора інституту.
- Реферат з обраної наукової спеціальності (до 30 с.).

- Відгук на реферат (з оцінкою спеціаліста профільного відділу).
- Особовий листок з обліку кадрів (береться у відділі кадрів Інституту археології).
- Копія диплома про закінчення вищого навчального закладу із кваліфікацією спеціаліста або магістра.
- Медична довідка про стан здоров'я (загальна, видається на вимогу медичними закладами, наприклад для отримання водійського посвідчення тощо).
- Фотокартки 3 x 4 (3 шт.).
- Ксерокопії 1,2 сторінки паспорта та сторінки з реєстрацією.
- Інформація про абітурієнта (у друкованому вигляді) ПІБ, актуальний e-mail, тел., актуальна поштова адреса для зв'язку, додатковий контакт довіреної особи.

За наявності додатково подаються:

- Посвідчення про складання кандидатських іспитів з іноземної мови, філософії, спеціальності.
- Рекомендація ВНЗ до аспірантури (у випадку вступу за контрактом).
- Копія трудової книжки.
- Список опублікованих наукових праць.

6.2. Особи, яким Законом України «Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи» надано право на прийом без екзаменів до державних закладів вищої освіти за результатами співбесіди;

6.3. Особи з інвалідністю, які неспроможні відвідувати заклад освіти (за рекомендацією органів охорони здоров'я та соціального захисту населення);

6.4. Прийом на навчання іноземців та осіб без громадянства на науково-освітню програму Інституту археології 032 – історія та археологія не здійснюється.

7. Вступні випробування та конкурсний відбір.

7.1. Вступні випробування до аспірантури проводяться стаціонарно.

7.2. Для конкурсного відбору осіб, які вступають на навчання для

здобуття ступеня доктора філософії зараховуються бали вступних іспитів зі спеціальності, результати державних іспитів з філософії та іноземної мови та інших форм вступних випробувань (презентації підготовленого реферату чи досягнень).

7.3. У разі подання документів на участь у вступних випробуваннях особами з особливими освітніми потребами Інститут забезпечує відповідні умови для проходження ними співбесід, фахових іспитів.

7.4. Результати вступних випробувань до аспірантури Інституту дійсні для вступу в аспірантуру Інституту протягом одного календарного року.

7.5. Програми вступних випробувань обов'язково оприлюднюються на веб-сайті Інституту.

7.6. Особи, які без поважних причин (визнаних такими за рішенням приймальної комісії) не з'явилися на вступні випробування у визначений час, а також особи, знання яких було оцінено балами нижче встановленого програмою вступного випробування зі спеціальності, до участі в подальших вступних випробуваннях не допускаються.

7.7. Вступні випробування до аспірантури проводяться комісією, до складу якої входить не менш трьох осіб, затверджених наказом директора Інституту. Комісія формується з докторів філософії (кандидатів наук) та докторів наук, які здійснюють наукові дослідження за відповідною спеціальністю.

7.8. При вступі до аспірантури також враховуються інші навчальні та наукові досягнення (за наявності), окрім поданого реферату:

Інші навчальні та наукові досягнення:

- наукові статті з обраної спеціальності у фахових вітчизняних та іноземних виданнях;
- наукові статті з обраної спеціальності у виданнях, що входять в бази даних Scopus та Web of Science;
- опубліковані тези доповідей на всеукраїнських наукових конференціях з обраної спеціальності;
- опубліковані тези доповідей на міжнародних наукових конференціях з

обраної спеціальності;

- призові місця у міжнародних та всеукраїнських студентських наукових олімпіадах, конкурсах тощо з обраної спеціальності: з 1-го по 3-тє місце;
- участь у наукових проєктах, археологічних експедиціях з виконанням фахових завдань.

7.9. Особи, що вступають до аспірантури з іншої спеціальності, ніж та, що зазначена в дипломі, складають додаткові випробування, визначені наказом директора Інституту та оцінюються за шкалою «зараховано» чи «незараховано». Вступник, який отримав оцінку «незараховано», до подальших випробувань не допускається.

7.10. Зарахування до аспірантури відбувається за сумою балів, отриманих на вступних випробуваннях, та балів, нарахованих за результатами презентації підготовленого реферату (та за навчальні та наукові досягнення за наявності). Бали за навчальні та наукові досягнення вступників до аспірантури підраховуються приймальною комісією Інституту до початку випробувальних іспитів. Бали за реферат підраховуються за результатом іспиту зі спеціальності де додатково відбувається співбесіда за темою підготовленого реферату.

7.11. На вступному іспиті зі спеціальності відбувається оцінювання знань та вмінь вступника та презентація реферату, яка полягає в заслуховуванні, обговоренні та оцінюванні наукового повідомлення вступника.

7.12. Реферат – це науковий текст, обсягом до 30 сторінок, підготовлений вступником до аспірантури, в якому обґрунтовується тематика майбутнього дисертаційного дослідження, його актуальність, стан розробки у вітчизняній та зарубіжній науці, можливі шляхи розв’язання поставлених задач тощо.

7.13. У разі отримання однакової кількості балів переважне право на зарахування до аспірантури мають вступники, які мають вищий рейтинг наукових здобутків (статті, опубліковані в більш авторитетних виданнях; участь у більш фахових конференціях тощо).

7.14. Особові справи вступників, які не пройшли за конкурсом, зберігаються упродовж календарного року.

8. Умови зарахування до аспірантури вступників, які навчатимуться за рахунок коштів фізичних/ юридичних осіб.

8.1. При зарахуванні за рахунок коштів фізичних та/ або юридичних осіб для здобуття вищої освіти додатково має бути укладений договір (контракт) між Інститутом та фізичною (юридичною) особою, яка замовляє платну освітню послугу для себе або для іншої особи, беручи на себе фінансові зобов'язання щодо її оплати.

8.2. Якщо договори (контракти) не будуть укладені впродовж чотирнадцяти календарних днів дати видачі наказу про зарахування, то цей наказ скасовується в частині зарахування такої особи.

8.3. Вступники, місце проживання яких зареєстроване (задеклароване) на тимчасово окупованій території та які перебувають у цій зоні, можуть виконати вимоги до зарахування та укласти договір про навчання впродовж трьох місяців після початку навчання. Відсутність договору про навчання чи невиконання вимог до зарахування не перешкоджає включенню таких вступників до наказу про зарахування. В іншому випадку, наказ про зарахування скасовується в частині, що стосується цієї особи.

9. Наказ про зарахування.

9.1. Накази про зарахування на навчання видаються директором Інституту на підставі рішення приймальної комісії. Накази про зарахування на навчання з додатками до них доводяться до відома аспірантів та додаються до особової справи, що зберігається у відділі аспірантури Інституту археології.

9.2. Зараховані особи можуть бути вилучені з наказу про зарахування до Інституту за власним бажанням (наказ про зарахування скасовується в частині, що стосується цієї особи).

9.3. Якщо особа без поважних причин не приступила до занять протягом 10 календарних днів від дати їх початку, наказ про зарахування скасовується в частині, що стосується цієї особи.

9.4. Якщо особа, яка не завершила навчання за державним або регіональним замовленням за ступенем доктора філософії та отримала рекомендацію до зарахування на місця державного (регіонального) замовлення в Інституті, однак не приступила до навчання у зв'язку з неможливістю відшкодування до державного або місцевого бюджету коштів, витрачених на оплату послуг з підготовки фахівців, відповідно до Порядку відшкодування

коштів державного або місцевого бюджету, витрачених на оплату послуг з підготовки фахівців, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 26 серпня 2015 року № 658, наказ про зарахування скасовується в частині, що стосується цієї особи.

10. Забезпечення відкритості та прозорості рід час прийому до аспірантури Інституту.

7.15. Інститут зобов'язаний ознайомити вступників з ліцензією на здійснення освітньої діяльності за третім освітньо-науковим рівнем, сертифікатом про акредитацію Освітньо-наукової програми (за наявності).

7.16. Ліцензія на здійснення освітньої діяльності, ліцензійний обсяг, кількість місць, виділених для вступу (за державним замовленням та за кошти фізичних та/або юридичних осіб), правила прийому оприлюднюються на веб-сайті Інституту.

**Перелік галузей знань та спеціальностей, за якими оголошується прийом
на навчання в аспірантурі Інституту археології
для здобуття наукового ступеня доктора філософії.**

Шифр галузі знань	Найменування галузі знань	Код та найменування спеціальності	Освітньо- наукова програма	Ліцензійний обсяг
03	гуманітарні науки	032 – історія та археологія	Доктор філософії у галузі археології та антропології	6

Вимоги до реферату та критерії оцінювання.

Реферат – це науковий текст, підготовлений вступником до аспірантури, у якому обґрунтовується тематика майбутнього дисертаційного дослідження, його актуальність, стан розробки у вітчизняній та зарубіжній науці, можливі шляхи розв’язання поставлених задач тощо.

1.2. Друкована копія реферату надається вступником безпосередньо на вступному іспиті зі спеціальності, де відбувається обговорення, оцінювання та співбесіда за обраною для наукового дослідження темою.

2. Вимоги до реферату.

2.1. Загальний обсяг реферату не перевищує 30 сторінок (в цей обсяг Додатки не враховуються) формату А4 через 1,5 інтервала 14 кеглем Times New Roman.

2.2. Реферат подається українською мовою.

2.3. Зміст реферату повинен бути лаконічним, виклад думок – стислим, структура – чіткою, з поділом на структурні елементи, кожен з яких містить окрему змістовну складову.

3. Структура реферату.

3.1. Реферат, подібно до форми дипломної роботи за спеціальністю історія/ археологія, містить такі обов’язкові структурні елементи: титул, зміст, вступ, основну частину, висновки, список використаних джерел та літератури, за необхідності - додатки (до 5 аркушів формату А4). Додатки до обсягу тексту дослідницької пропозиції не входять.

3.2. У вступі обґрунтовується тематика майбутнього дисертаційного дослідження, його актуальність. В основній частині - стан розробки наукової проблеми у вітчизняній та зарубіжній науці, суть наукової проблеми та положення які пропонуються для вивчення. У висновках розглядаються можливі шляхи розв’язання поставлених задач тощо.

4. Критерії оцінювання реферату.

4.1. Позитивна оцінка реферату лежить в діапазоні 3-5 балів. Вступник, який отримав за реферат менше 3-х балів до складу аспірантури не

зараховується.

4.2. Оцінювання реферату здійснюється за такими критеріями:

- дотримання принципів академічної доброчесності;
- оригінальність викладеного матеріалу;
- обґрунтування обраної тематики для наукового дослідження;
- лаконічність змісту, цілісність, логічність, послідовність викладу;
- дотримання вимог та структурних елементів реферату;
- відповідність мовним нормам (орфографічним, граматичним, мовностилістичним, пунктуаційним).

4.3. Оцінка реферату визначається колегіальним рішенням комісії, яка приймає іспит зі спеціальності.